

им в Яворовата лирика образи. Техният анализ предполага специално изследване, което излиза от целите и възможностите на настоящото есе.

Специално внимание заслужава и линеарната организация на лирическото пространство у Яворов. Като по-общ резултат от своите наблюдения държа да спомена, че геометричните оси на Яворовото поетическо пространство са вертикалите. Значителна част от художествените внушения в “Подир сенките на облаците”, и особено в “Безсъници” и “Прозрения” се опират на възходящото /есхатологичното/ или низходящото /загробващото/ движение по линията на вертикала със съответната множественост на смислово стилистичните ореоли в поетичния контекст.

И тъй като подтикът към дотук изреченото бе желанието за един по-малко геометризиран и по-одухотворен, по-верен на Башларовата традиция анализ на Яворовата поезика на пространството, искам да обърна внимание и на един Яворов образ, който винаги ме е впечатлявал не по-малко от образа-наслов на поетичната му антология. Става дума за “Скута на нощта”: “Душата ми заспива в скута на нощта...”. Колко много поезия и задушевност в това метопимично изразяване на вечната и нежна женственост, на майчинското начало в най-извисените му форми.

И същевременно - парадоксална, оксиморонна свързаност на интимното, задушевното, на камерното с враждебно-необятното и тайнственото, на съкровено човешкото с грандиозно космическото. Какъв е тоя скут, едновременно човешки малък, майчински гальовен, досегаем, пространствено определен, съвсем предметен и в същото време чудовищно бездънен, загубил всякаква пространствена и времева граница? Дори само този образ е достатъчен да оправдае отдавна и спонтанно наложилата се представа за Яворов като за един от най-големите визионери в българската поезия.

БЕЛЕЖКИ

1. Определението “сюрреалистично” в случая не е случайно “изтървано”. По-внимателното вглеждане в стилистиката на Яворовата лирика показва редуване на реалистични, импресионистични, символистични и